

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1965. április 4.

bb 1. czinege lajos beszéde

szb bs

1965. április 4.

honvédek, tisztetek, tiszthelyettesek, tisztok és táborkok !

munkásörök!

budapest dolgozó népe !

tisztelt elvtársak ! kedves vendégeink !

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága és a forradalmi munkás-paraszt kormány nevében szeretettel üdvöztöm önöket hazánk felszabadulásának 20. évfordulóján.

Őszinte tisztelettel köszöntöm a testvéri országok párt- és kormányküldöttségeit, a szovjetunió küldöttségét, élén anasztász mikojan elvtársat, a román küldöttségét, élén emil bodnaras elvtársat, a bolgár küldöttségét, élén zsviko zsvikov elvtársat, a jugoszláv küldöttségét, élén alekszandar rankovics elvtársat, a csehszlovák küldöttségét, élén otakar simunek elvtársat.

Örömlünkre szolgál, hogy - a küldöttségek tagjaiként - körünkben üdvözölhetjük a husz évvel ezelőtti hősi küzdelmek számos vezetőjét: rogyion malinovszkij elvtársat, a hazánk felszabadításában kimagasló érdemeket szerzett 2. ukrán front volt parancsnokát, ilie antonescu nyugalmazott altábornagy elvtársat, a 9. román lovashadosztály volt parancsnokát, vladimir sztojcev vezérezredes elvtársat, az 1. bolgár hadsereg volt parancsnokát, koszta nadj vezérezredes elvtársat, a 3. jugoszláv hadsereg volt parancsnokát, továbbá a kozmosz meghódítói közül valentyina tyereskova elvtársnőt, andrijan nyikolajev elvtársat, a nagyszerű szovjet űrhajós házaspárt.

/folyt.köv./
10.50

- 1 -

Handwritten signature

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1965. április 4.

bb 1. czinege Lajos beszéde

szb bs

1965. április 4.

honvédek, tisztetek, tiszthelyettesek, tiszték és tábornokok!

munkásörök!

budapest dolgozó népe!

tisztelt elvtársak! kedves vendégeink!

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága és a forradalmi munkás-paraszt kormány nevében szeretettel üdvözlöm önöket hazánk felszabadulásának 20. évfordulóján.

Őszinte tisztelettel köszöntöm a testvéri országok párt- és kormányküldöttségeit, a szovjetunió küldöttségét, élén anasztasz mikojan elvtársat, a román küldöttséget, élén emil bodnaras elvtársat, a bolgár küldöttséget, élén zsviko zsvikov elvtársat, a jugoszláv küldöttséget, élén alekszandar rankovics elvtársat, a csehszlovák küldöttséget, élén otakar simunek elvtársat.

Örömlinke szolgál, hogy - a küldöttségek tagjaiként - körünkben üdvözölhetjük a husz évvel ezelőtti hősi küzdelmek számos vezetőjét: rogyion malinovszkij elvtársat, a hazánk felszabadításában kimagasló érdemeket szerzett 2. ukrán front volt parancsnokát, ilie antonescu nyugalmazott altábornagy elvtársat, a 9. román lovashadosztály volt parancsnokát, vladimir sztojcssev vezérezredes elvtársat, az 1. bolgár hadsereg volt parancsnokát, koszta nadj vezérezredes elvtársat, a 3. jugoszláv hadsereg volt parancsnokát, továbbá a kozmosz meghódítói közül valentyina tyereskova elvtársnőt, andrijan nyikolajev elvtársat, a nagyszerű szovjet űrhajós házaspárt.

/folyt.köv./
10.50

- 1 -

Mez

/bb 1. cizenege....1. folyt./vm

köszöntöm azokat a kedves szovjet, bolgár vendégeinket - az egykori harcok résztvevőit és az elesett hősök hozzátartozóit, - akik ismét eljöttek a hősi küzdelmek színhelyére. üdvözlöm a legnagyobb nemzeti Ünnepeinkre hazalátogató, külföldön élő honfitársainkat.

népünk hálásan gondol a hazánk felszabadításáért legnagyobb áldozatot hozott szovjet nép és a vele válllva küzdő román, bolgár, jugoszláv népek fiaira. kegyelettel emlékezünk azokra, akik vérüket ontották, életüket adták, hogy sokat szenvedett hazánk megszabaduljon a német fasiszta hódítók igájától, s a kettős elnyomás alatt szynlódó magyar nép felett is felragyogjon a szabadság éltető sugara.

kegyelettel emlékezünk népünk legjobbjaira, akik megalkuvást nem ismerve bátran harcoltak a fasizmus, - horthy és szálasi rémuralma, - a gyűlölt hitlerista megszállók ellen a szabad és független magyarorszáért.

tisztelettel adózunk mindazoknak, akik küzdöttek a fasiszta barbárság ellen.

soha nem felejtjük a hősök áldozatát. gránitnál is maradandóbb emléke hősi harcuknak, hogy a szabadság két évtizede alatt új - szocialista - országot építettünk, ahol minden a nép ügyét, javát, boldogulását szolgálja.

kedves elvtársai

korszakunkban az emberi tudomány és alkotó készség csodálatos teljesítményekre képes. alig néhány napja, hogy először a történelemben ember lépett ki a világűrbe. törvényszerű szimbólum, hogy ez az ember a szovjet nép fia, a kommunista párt neveltje.

az egész világon hatalmas tudományos és technikai fejlődés megy végbe. a szovjetunióval, a szocialista országokkal, az emberi társadalom fejlődéséért harcra kész százmilliókkal összefogva harcolunk mi is, hogy az emberi tudás és alkotó készség hatalmas vívmányai az emberiség javát szolgálják és ne válhassanak a népek, nemzetek elnyomásának, országok, földrészek száz- és százmilliók, hatalmas értékek elpusztításának eszközeivé.

az emberiség történetének olyan korszakában élünk, amelyben még létezik - az emberi haladást és békét veszélyeztető - kapitalista világrendszer, de rohamosan gyarapodnak a szocializmus és a béke erői.

/folyt. köv./
11.00/e

- 2 -

M

/bb 1. cizenege....2. folyt./vm

józanul és reálisan kell számolnunk az imperializmus létével és erájével - azzal, hogy egy világméretű fegyveres konfliktussal mérhetetlen pusztulást, szenvedést tudna zudítani az emberiségre.

ez a harc a mi győzelmünkkel, az agressziót elkövető imperializmus teljes és végleges szétzúzásával végződne, de az emberiség nagy árat fizetne azért, hogy hamarabb tűnjön el az a rendszer, amely a dolgozó embereknek annyi szenvedést, gyötrelmet, megaláztatást jelent.

mi azt a szocialista álláspontot képviseljük; ne a fegyverkezés terén versenyezzon a két világrendszer, hanem abban, hogy melyik rendszer ad többet, jobbat és szebbet a javak megalkotójának - az embernek.

a történelem tanulsága - a társadalmi fejlődés törvénye - alapján meggyőződéssel valljuk, hogy a győzelem ebben a harcban is a szocializmusé. azé a rendszeré, amely alig fél évszázad alatt egy szép és igaz eszméből anyagi valósággá, a világ területének több mint egynegyedét, lakosságának egyharmadát magában foglaló világrendszeré, a történelem menetét meghatározó tényezővé vált.

a szocialista világrendszer politikai, társadalmi, gazdasági ereje, katonai hatalma biztosította és biztosítja az emberiség békéjét, a különböző társadalmi rendszerű országok békés egymás mellett élését. ez azonban magasfokú éberséget, az imperialista mesterkedések elleni állandó meg nem alkuvó harcot követel.

az agresszív imperialista körök ugyanis nem akarják tudomásul venni az alapvetően megváltozott világhelyzetet. elvakultságukban újabb és újabb agressziókat követnek el, kegyetlenül üldöznék mindent, ami haladó, semmibe veszik a népek szabadságát, a nemzetek szuverénitását, a jogot és törvényt, az emberiség eszméit.

/folyt. köv./

10.02/- sz

-3-

M

bb 1. /czinege... 3. folyt./- szb

napjaink legégetőbb feladata, hogy minden békeszerető erő összefogásával agresszív terveik feladására kényszerítsük az amerikai egyesült államokat és más imperialista hatalmakat, amelyek a népek szabadsága ellen törnek. elítéljük az usa agresszív köröknek a délkelet-ázsiai, a testvéri vietnami nép elleni agresszióját. a legteljesebb mértékben szolidárisak vagyunk a vietnami nép igazságos harcával és internacionalista kötelességünket teljesítve - erőnk-höz mértén - minden területen segítséget nyújtunk harcuk győzelmes megvívásához.

európa és az egész világ békéje, biztonsága érdekében emeltek szét a varsói szerződésben tömörült szocialista országok, amikor tiltakoztak az ellen, hogy a német szövetségi köztársaság - amelynek köréi újabb hódító háborúra készülnek - bármilyen formában hozzájusson az atomfegyverhez.

hazánkban a honvédelem az egész nép ügye és a magyar népköztársaság a varsói szerződés szilárd tagjaként nagy erőfeszítéseket tesz hazánk védelmi képességének állandó erősítéséért, korszerűsítéséért.

fegyveres erőink korszerű fegyverzettel és felszereléssel rendelkeznek.

megbízhatóan védelmezzük hazánk légtérét és államhatárait.

néphadseregünk fegyelmezett, jól képzett, harcrakész erő, szilárd egységben a hatalmas szovjet hadsereggel, a varsói szerződés testvéri hadseregeivel - éberen őrzi hazánk és a szocialista tábor országainak biztonságát, védelmezi az emberi haladás ügyét, a világ békéjét.

kedves elvtársak!

népünk eddigi eredményeinek tudatában bizakodva lép szabad - szocialista hazánk fejlődésének harmadik évtizedébe. büszkeséggel és biztonsággal tölti el, hogy része és aktív harcosa az emberiség ügyét védelmező és jövőjét formáló szocialista közösségnek.

éljen április 4-e, a szabad és független magyarország születésének 20. évfordulója!

/folyt.köv./

11.05

- 4 -

bb 1. /czinege... 4. folyt./- szb

örök dicsőség a hazánk felszabadításában elesett hősöknek!

éljen a szocialista közösség országainak megbonthatatlan barátsága! kísérje siker az emberi haladásért és békéért küzdő százmilliók harcát!

éljen szocializmus építő népünk és vezető ereje, a magyar szocialista munkáspárt!

éljen szeretett hazánk, a magyar népköztársaság!

hajrá!

/mti/

11.10/- szb

-. -

-5-

Handwritten mark

bb 2. fegyveres erőink színpompás, látványos díszszemlével köszöntötték a felszabadulás 20. évfordulóját

t vt gk vm zs

1965. április 4.

a magyar népköztársaság fegyveres erői - a néphadsereg, a határőrség, a belső karhatalom és a munkásőrség egységei - vasárnap délelőtt a hagyományos ünnepi díszszemlével, színpompás katonai parádéval köszöntötték április 4-ét, hazánk felszabadulásának 20. évfordulóját.

a dózsa györgy ut városligeti szakasza ünnepi díszet öltött. a hatalmas felvonulási tér két oldalán felállított emelvényeken, tribünökön már jóval a díszszemle kezdete előtt több mint ötvenezer budapesti és vidéki dolgozó, meghívott vendég foglalt helyet. a díszemlévény közepén magasodó oszlopot piros-fehér-zöld színű nemzeti lobogó díszítette, a virágokkal övezett mellvéd alatt pedig a magyar népköztársaság bronz címerét helyezték el. a díszemlévény-nyel szemben a gorkij fasor bejáratát marx, engels és lenin arcképei díszítették. itt helyezkedett el a díszszemle 300 tagú egyesített zenekara is. a tribünök fölött a baráti szocialista országok címerei és nemzeti lobogói mellett vörös és nemzeti színű zászlók lengtek, a környező épületeken nemzeti színű és vörös drapóriák, feliratok köszöntötték 20 esztendővel ezelőtt elnyert szabadságunk évfordulóját, legnagyobb nemzeti ünnepünket. „éljen népünk vezetője, a magyar szocialista munkáspárt!”, „éljen és virágozzék a magyar és a szovjet nép örök barátsága!”, „éljen április 4-e, hazánk felszabadulásának nagy ünnepe!”, - hirdették a felvonulási teret övező házakon elhelyezett feliratok.

a díszelő egységek a dózsa györgy ut ajtósi-dürer sor és hősök tere közötti szakaszán sorakoztak fel, s köszöntötték a főváros dolgozóit, a budapesti fiatalokat, élítették a magyar szocialista munkáspártot, a forradalmi munkás-paraszt kormányt, a szocialista országok barátságát.

néhány perccel 10 óra előtt érkeztek meg a díszszemle színhelyére a párt és a kormány vezetői, valamint a felszabadulási évforduló alkalmából hazánkban tartózkodó párt- és kormányküldöttségek.

a díszemlévényen foglalt helyet dobi istván, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke, kádár jános, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke, apró antal, biszku béla, fehér lajos, fock jení, gáspár sándor, kállai gyula, komécsin zoltán, nemes dezső, római sándor, somogyi miklós, szirmai istván, az mkszmp politikai bizottságának tagjai, dr. korom Mihály, a központi bizottság titkára, pap jános, a minisztertanács elnökhelyettese, benkei andrás belügyminiszter, papp árpád, a munkásőrség országos parancsnoka, sarlós istván, a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának elnöke, továbbá a tábornoki kar több tagja.

/folyt.köv./

13-.25/e

- 6 -

Kla

/bb 2. fegyveres....1.folyt./vm

ugyancsak a díszemlévény mellvédjéről tekintették meg a díszszemlélet a felszabadulási évfordulóra hazánkba érkezett párt- és kormánydelegációk vezetői: a.i.mikojan, a szovjetunió kommunista pártja központi bizottsága elnökségének tagja, a szovjetunió legfelsőbb tanácsa elnökségének elnöke, emil bodnarus, a román munkáspárt politikai bizottságának tagja, miniszterelnökhelyettes, zsvikov, a bolgár kommunista párt politikai bizottságának tagja, a minisztertanács első elnökhelyettese, alekszandar rankovics, a jugoszláv kommunisták szövetsége központi bizottsága végrehajtó bizottságának tagja, a központi bizottság titkára, a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság alelnöke, otakar simunek, csehszlovákia kommunista pártja központi bizottsága elnökségének tagja, miniszterelnökhelyettes. a díszemlévényen foglalt helyet r.j.mattinovszkij, a szovjetunió kommunista pártja központi bizottságának tagja, a szovjetunió honvédelmi minisztere, valamint v.v.tyereskova nyikolajeva, a világ első női úrrepülője és férje, andrijan nyikolajev úrhajós alezredes.

a díszemlévény melletti tribünökön ott volt az mkszmp központi bizottságának, az elnöki tanácsnak és a kormánynak számos tagja, a politikai, a gazdasági, a kulturális élet sok más vezető személyisége, s innen nézték végig a fegyveres erők díszegységeinek felvonulását az üzemek, hivatalok, intézmények kiváló dolgozói, a termelésben élenjáró munkások, szocialista brigádtagok.

a tribünökről tekintették meg a díszszemlélet a külföldi párt- és kormánydelegációk tagjai, ott volt a budapesti diplomáciai képviselők számos vezetője és tagja, az mkszmp meghívására a szovjetunióból hazánkba látogatott, s a felszabadító harcokban részt vevett katonák, volt partizánok, az elesett hősök hozzátartozói, veteránok, békeharcosok, a külföldi szakszervezeti küldöttségek tagjai, a magyarok világszövetségének vendégei szintén a tribünökről nézték végig a díszszemlélet.

pontosan 10 órakor kürtszó jelazte a díszszemle kezdetét. felhangzott kálazi józsef vezérőrnagynak, a díszszemle parancsnokának vezényszava: „díszszemle! vigyázz! fogadás balról! tisztelegj!”, a rákóczi-induló hangjai közben a hősök tere felől megérkezett a tere gépkocsiján czinege lajos vezérezredes, honvédelmi miniszter, akinek a díszszemle parancsnoka jelentette: „hazánk felszabadulásának 20. évfordulóján a magyar népköztársaság fegyveres erőinek díszegységei díszszemlére felsorakoztak!”, a honvédelmi miniszter köszöntötte a feszes vigyázzban álló egységeket. üdvözlő szavaira „erőt, egészséget, vezérezredes elvtárs!”, - majd zugó „hajrá!”, volt a válasz.

/folyt.köv./

13.35

- 7 -

Kla

/bb 2. fegyveres....2.folyt./vm

felhangzott a harsonások kossuth-diszjele, a honvédelmi miniszter felment a disztribúrnre és a mikrofonhoz lépett.

- czinege lajos beszédét mai bb 1-es kiadásunkon közöltük/.

a nagy tapsal fogadott beszédre a diszegységek háromszoros „hajrával” válaszoltak. felcsendültek a himnusz hangjai, s közben a városligetben elhelyezett lövegek ösztüz-sorozata köszöntötte hazánk felszabadulásának napját. az egységek elvonultak a térről, s megalakultak a diszszemléhez, az irányjelzők pedig - kezükben a kis vörös zászlócskával - elfoglalták helyüket. néhány perc múlva - a hunyadi-induló hangjaira - megkezdődött népköztársaságunk fegyveres erői legjobb harcosainak, parancsnokainak ünnepi seregszemléje, a diszegységek színpompás felvonulása.

a nézősereg lelkes tapsal köszöntötte a gyalog felvonuló egységeket, amelyek élén feszes vigyázz-menetben 14-18 éves dobos csapatok haladtak. őket a diszegységek parancsnokai követték. szép látványt nyújtott fegyelmezett soraival a zrínyi miklós katonai akadémiának, hadseregünk legfelsőbb tanintézetének tisztii diszegysége. nagy taps közben vonult el a lelátók előtt az egyesített tisztii iskola diszszázlőalja is, az egység soraiban menetelt ifjú tisztjelöltek egyharmada szabadságunkkal egyidős, az idén tölti be 20. életévét. hosszan tartó tapsal köszöntötte a teret övező hatalmas nézősereg a kilián györgy repülőtisztii iskola, majd a tiszthelyettesi iskola hallgatóit is.

zugott a taps, amikor megjelent a téren a lövészalakulatok három diszszázlőalja s az ünneplés még fokozódott, amikor a tribünök elé értek a határőrség diszegységének nyilgyenes sorai. ezután a belső karhatalom diszszázlőalja következett, majd a munkásőrség diszalakulata ragadtatta tapsra a több tízezres nézősereget fegyelmezett vigyázz-menetével. soraikban azok meneteltek, akik a kiképzésben és a munkában egyaránt példásan helytálltak. a 11. sor például kiválóan tel nélkül szocialista brigádtagokból állt.

a gyalog felvonulók menetét ezuttal is a hadihajósok - a folyami flottila - fehér-galléros, sötétkék egyenruhás, fehér tányérsapkás katonáinak sorai zárták, akiket szintén hosszasan megtapsoltak.

még véget sem ért a gyalogosok diszmenete, amikor az ajtási-dűrer sor irányából, feltűntek a légiérő kötelékei, s megindultak a térre a legmodernebb haditechnikát felvonultató gépesített diszegységek.

/folyt.köv./

14.15

- 8 -

/bb 2. fegyveres....3.folyt./vm

a légiérők első csoportjában sugárhajtásu, közepes hatósugaru bombázók húztak el oszlopkötelékben a tér fölött, sugárhajtásu vadászgépek kíséretében. a második csoportban sugárhajtásu vadászgépek, majd a harmadikban rendkívül korszerű, - ugyancsak sugárhajtásu - szuperszónikus vadászgépek húztak el a tér felett. a légi parádé nagyszerű záróakkordja volt, amikor a csapott szárnyu gépekből álló utolsó kötelék a tér fölé érve sebességét semmivel sem csökkentve meredeken húzott fel a magasba, - a diszszemle nézőközönségének hatalmas tapsa közben.

még el semült az elismerő tapsvihár, máris a térre érkeztek a gépesített diszegységek első alakulatai: a harmas oszlopban gördülő kételtű páncélozott felderítő járművek, e korszerű harci eszközök - amelyek teljes egészükben magyar mérnökök konstrukciói alapján készültek - nemcsak szárazföldön, hanem vizen is végre tudják hajtani a harci feladatot. ezután a páncéltörő tüzéség következett, amelynek lövegei egyetlen lövéssel képesek megsemmisíteni az ellenség bármilyen típusu harckocsiját, s hatótávolságuk olyan nagy, hogy akár 20 kilométer távolságból is eredményesen tudják segíteni a harci feladatok végrehajtását. gépkocsival vontatott, rövidcsövű táborig tarackok gördültek ezután a térre, amelyek - hatótávolságuknál fogva - képesek arra, hogy akár az ellenség atomtüzéségét is harc képtelenné tegyék, megsemmisítsék.

a gépesített harci egységek - a gyalogosok diszalakulataihoz hasonlóan - fegyelmezett elvonulásukkal sokszor ragadtatták tapsra a diszszemle nézőközönségét.

viháros ünneplés közben gördültek a térre néphadseregünk különböző rakétái, élükön a páncéltörő rakétákkal, amelyek igen nagy távolságról is megsemmisíthetik az ellenség bármilyen páncélos járművét. a páncéltörő rakéták egyébként - kilövésük után röppályájuk bármely szakaszán - rendkívül nagy találati pontossággal - irányíthatók.

ezután következtek a szárazföldi csapatok kis és nagy hatótávolságú rakétái. a félelmetes erejű harci eszközök először vonultak fel hazánkban diszszemlén, bizonyítékául annak, hogy hadseregünk a korszerű haditechnika legújabb vívmányaival is rendelkezik. a sort a légvédelmi rakéták folytatták, amelyek utoléri a leggyorsabb repülőgépet is, s a sztratoszférában is képesek a célt megsemmisíteni.

/folyt.köv./

14.30/- szb

-9-

bb 2. /a fegyveres... 4. folyt./ szb

a rakétaegységek nyomában, a nézősereg nagy tapsa közepette - a harckocsizók diszszázlóját a felvonulási térre, három oszlopban, közöttük először láthatta a közönség az „uszó” harckocsikat, amelyek néhány perc alatt kellenek át egy folyón, de a legnehezebb szárazföldi terepekkel is megbízhatóknak. fegyverzetük tüze megsemmisítheti az ellenség páncélozott járműveit is.

infravörös sugárvetőkkel felszerelt korszerű harckocsik következtek ezután, amelyek nappali és éjszakai harcra egyaránt alkalmasak. Lövegüket kétsiku stabilizátorral látták el, s így a harckocsi mozgás közben is pontosan eltalálja a célt.

a gépesített diszegységek látványos, erős sugárzó felvonulását a gyors, mozgékony, erős páncélzatu önjáró ikercsövű légyédelmi lövegek zárták be, a diszszemle nézőinek lelkes tapsától kísérve.

elvonult a tribünök előtt a 300 tagu egyesített katonazenekar is, majd ismét felcsendült a harsonák hangja, jelezve, hogy a hazánk felszabadulásának 20. évfordulója alkalmából rendezett diszszemle véget ért. a közönség és a vendégek tapsal, lelkes ünnepléssel fejezték ki elismerésüket a kitűnően sikerült, impozáns felvonulás részvevőinek.

a diszegységek parancsnokai ezután felsorakoztak a diszszemlén, dobi istván, kádár jános, czinege lajos, valamint a párt- és kormányküldöttségek vezetői: a.i. mikojan, emil bodnaras, zsviko zsvikov, alekszandar rankovics, otakar simunek, továbbá r.j. malinovszkij, valentyina nyikolajeva tyreskova és andrijan nyikolajev gratulált a parancsnokoknak egységeik kiváló teljesítményéhez.

eközben a téren egybegyűlt többtízezeres tömeg megindult a diszszemlén felé, hogy minél közelebről láthassa és üdvözölhesse a kedves vendégeket, a magyar államférfiakat, a párt- és állami vezetők, a külföldi küldöttségek vezetői, valamint malinovszkij marsall és az űrhajós házaspár köszöntötte a lelkesen éljenző, tapsoló tömeget. az egybegyűlt fővárosi dolgozók lelkesen éltették a magyar és a szovjet nép barátságát, a szocialista országok testvériségét. avilág első űrhajósnőjét többször is hosszas tapsal, éljenzéssel, üdvözlő felkiáltásokkal köszöntötték.

/folyt.köv./

14.35/- szb

-10-

bb 2. /a fegyveres... 5. folyt./- szb

az ünneplés befejeztével kádár jános és a. i. mikojan a rádión keresztül üdvözölte dolgozó népünket nemzeti ünneplésünkön.

kádár jános a többi között a következőket mondotta:

- kedves vendégeinkkel együtt néztük végig a katonai paradét, amelyet bizonyára sokan láttak a televízióban, vagy követtek a rádióban. elégedettek vagyunk: jó hadsereggel rendelkezünk. ezen a területen is folyik a munka, mert a helyzet olyan, hogy erre szükség van, annak örülnénk, ha már nem kellene a fegyverek, de örülnünk kell vívmányaink felett, meg kell őriznünk a békét.

- szokás szerint megragadom az alkalmat, hogy ezen a nagy napon tolmácsoljam a központi bizottság, a kormány üdvözlését és szívből jövő üdvözlőmet küldjem a magyar munkásoknak, parasztoknak, értelmiségieknek, dolgozó népünknek, minden jól kívánok személyiségünkben; sikert, előrehaladást, boldogulást.

- ha kitartunk eddigi politikánk mellett, keményen dolgozunk, megőrizzük a párt és a nép egységét, s megőrizzük egységünket, nemzetközi szolidaritásunkat a szovjetunióval, valamennyi szocialista ország népével, a haladás minden erejével - akkor úgyünk diadalmaskodik. munkában, harcban haladunk előre. dolgozunk, harcolunk kell, s így fokról-fokra elérjük nagyszerű céljainkat: a szocialista társadalom felépítését, népünk szebb, nyugodtabb, boldogabb jövőjét!

a.i. mikojan a következőket mondotta:

- a szovjet emberek, akárcsak a magyarok, megünneplik ezt a nagy napot, Magyarország felszabadulásának 20. évfordulóját. ilyen alkalmakkor az ember mindig szívesen tekint végig azon az úton, amelyen sikereinket, eredményeinket elértük. számbavesszük azt ami jó volt, hogy sikereinket a jövőben megsokszorozzuk, de nem felejtjük el a rosszat sem, hogy az soha többé ne ismétlődhessék meg. tanulni a történelem leckéjéből és alkotni a történelmet, munkálkodni a magyar nép, valamennyi nép boldogságán: ez a közös célunk.

- mi, kommunisták saját boldogságunkat nem állítjuk szembe más népek boldogságával, mindenkinek boldogságot kívánunk. ha valamennyi nép nemcsak magának, hanem minden más népnek is boldogságot fog kívánni, akkor ez a boldogság korábban következik be és teljes lesz.

- végezetül szeretném tolmácsolni a szovjetunió, a szovjet emberek üdvözlését a magyar dolgozóknak. sok sikert kívánok!
/mti/

14.40/e

- 11 -

bb 3. időjárásjelentés

Lk vm

1965. április 4.

a meteorológiai intézet jelentése április 4-én, vasárnap
13 órakor:

napsütéses idő

a délnyugati, nyugati irányból érkező enyhe levegő ma hajnalra a helsinki-várna vonalig jutott kelet felé tartó útjában, kellemes tavaszi időjárást okozva európa nagy részén. hazánkban tegnap változóan felhős, szeles, esőmentes volt az idő. a nap általában 9-12 óráig át sütött. a hőmérséklet a tiszántúlon 12-17, máshol 16-21 fokra emelkedett. ma hajnalban az ország középső részein 5-10, a többi részen pedig 0 plusz 5 fokig süllyedt.

néhány helyen talajmenti fagy volt. ma délelőtt folytatódott a kellemes, enyhe idő. budapesten tegnap a hőmérséklet napi középértéke 13,2 fok volt, 3,7 fokkal magasabb, mint a sok évi átlag.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 17 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 762 milliméter, alig változik.

várható időjárás hétfő estig: felhőátvölgyölések, ma csapadék nélkül, holnap legfeljebb az északnyugati megyékben szóróványosan előforduló kevés esővel.

mérsékelt, helyenként élénk északnyugati, északi szél. a hőmérséklet alakulásában lényeges változás nem lesz.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 4-9 fok között, az északkeleti megyék néhány helyén gyenge talajmenti fagy. legmagasabb nappali hőmérséklet holnap 15-20 fok között.

a duna vízállása budapestnél 645 centiméter. /mti/

bb 7. északmagyarországi képzőművészek tárlata salgótarjánban

1 vid fm sk vm fm

1965. április 4.

négy északmagyarországi megye - borsod, szabolcs-szatmár, heves és nógrád - képzőművészeinek alkotásaiból vasárnap kiállítás nyílt a salgótarjáni művelődési palotában. a több mint 120 alkotást - festményt, szobrot és grafikát - felsorakoztató tárlatot dr. aradi nóra művészettörténész nyitotta meg. /mti/

14.50/- szb

-12-

bb. 4. nyári forgalom a balaton partján

vid/tné/e cz

1965. április 4.

hazánk felszabadulásának 20. évfordulóján nemcsak a balatonpart 42 településének mintegy százezer lakosa ünnepelt, hanem a kirándulók ezrei is ott voltak a községek, üdülőtelepek ünnepségein, eseményein és csoportos kirándulásain. a balaton visdékén ezen a napon már a természet éledése, a virágburokult mandulafák ezrei is fokozták az ünnep és a tavasz jó hangulatát. a vendéglátóipari egységeknek néhol már a nyárra emlékeztető forgalmuk volt. sokszázan vettek részt hajókiránduláson, de a komp forgalma is idei rekordnak számít. a füredi és az almádi partoknál ezen a napon már élményt kínált a nagy számban kifutó vitorlášhajók látványa is.

a balaton fokozatosan melegedő vizében, a déli és az északi part néhány szabad strandján vasárnap már feltűntek az első bátor strandolók is. szerte a tópart kirándulóhelyein, a vízparti sétányokon ezek élvezték a verőfényes tavaszi időjárást.

/mti/

bb. 6. szorgos munka a szolnoki földeken

vid/lk/e cz

1965. április 4.

szolnok megyében a felszabadulási ünnepségek zömét szombaton este tartották meg, vasárnap már ismét teljes erővel megindult a munka a termelőszövetkezetek földjein. több mint 300 traktor készítette elő a talajt és ezernél több vetőgép szórta a cukorrépa, a napraforgó magját. a kétpól szabadság termelőszövetkezetben vasárnapra végeztek a mintegy ezer katasztrális hold korai növények vetésével és vasárnap már a traktoroknak jutott a főszerep, a kukorica alá forgatták a talajt. teljes erővel folyt a koratavaszi munka mezőtur, kunhegyes, mezőhék határában is. a traktorosok ezen a napon mintegy kétezer hold talajt munkáltak meg és ezer holdnál nagyobb területet vetettek be. a kedvező tavaszi időjárást kihasználva nagylízem volt a kertészetekben is, készítették elő a koratavaszi palántákat. /mti/

14.55/e

- 13 -

AK

bb 5. fészekrakás

vid tné vm

1965. április 4.

a délalföldi vadvizekre már szinte teljes számmal megérkeztek a gólyák. a visszatérésük utáni első napokban még a mocsaras réteket járták, hogy lecsillapítsák éhségüket a hosszadalmas „utazás”, befejeztével. a legkorábban érkezettek már túl vannak a lakomán és munkához láttak. rőzséket, gallyakat gyűjtenek, s csőrükben hordják a télen megrongálódott fészkek helyreállításához. madártani szakemberek megfigyelték, hogy egymásnak segítve, munkamegosztással szorgoskodnak. a hímek rakják a fészket, párjuk pedig berendezéssel, kényelmessé teszi, puhára béleli ki a lakást. osztóznak majd később a családi nevelés gondjaiban is, s mindketten egyformán részt vesznek a költésben, a fiókák gondozásában./mti/

-. -

bb 8. az északi fekvésű nógrádban is vetettek vasárnap

vid lk vm

1965. április 4.

az északi fekvésű nógrád megye dombhátaiban szombaton már csaknem ötszáz vetőgép szórta a koratavasziak magját, s vasárnap, a fel szabadulás ünnepén is háromszáznál több vetőgép dolgozott a nógrádi határban. a tavasziakkal - mákkal, borsóval, szalastakarmánnyal és árpával - bevetett terület vasárnap estig túlhaladta a huszezer holdat.

különösen szép eredményekről adtak hírt a pásztói, a szécsényi és a rétsági járásból. ezekben a járásokban a vasárnapi munka eredményeképpen sok közös gazdaság végzett a koratavasziak vetésével. befejezték az árpa, a mák és a borsó vetését a négy község határát egyesítő palotási május 1. termelőszövetkezetben, az erdőközti, az erdőtarcsai, a szurdokpüspöki, a jobbágyi gazdaságok a pásztói, a szécsényi és a rétsági járás több községének határában is./mti/

-. -

bb 11. gimnázium-avatás sarkadon

1 vid fm sk vm fm

1965. április 4.

sarkadon vasárnap avatták fel a közelmúltban elkészült héttantermes gimnáziumot. az ünnepség alkalmából a fiatalok szellemi vetélkedőt és vidám műsoros délutánt rendeztek, amelyre szovjet és román vendégeket is meghívtak./mti/

-. -

15.-

- 14 -

PK

bb 9. vizgazdálkodási kiállítás nyílt

vid lk vm cz

1965. április 4.

vasárnap szolnokon a tiszaparti gimnázium aulájában megnyitották a „vizgazdálkodás 20 éve”, című kiállítást, amely több száz fénykép, grafikon, makett segítségével szemlélteti az ország egyik legaszályosabb körzetének a közép-tiszavidéknek vízügyi helyzetét, az öntözéses gazdálkodás elterjedését, az ivóvizellátás javulását, a technika elterjedését a vizgazdálkodásban. az öntözésről szóló tablót többek között bemutatja, hogy az idén már 105.000 katasztrális hold aszályos területet öntöznek a közép-tiszavidéken. új öntözőcsatornákat, telepeket építenek.

a kiállítás két hétig lesz nyitva./mti/

-. -

bb 12. szovjet és román hősök emlékművének avatása hajduböszörményben

1 vid fm sk vm fm

1965. április 4.

hazánk felszabadulásának 20. évfordulója alkalmából hajduböszörményben emlékművet állítottak a magyar nép szabadságáért életüket áldozott szovjet és román hősöknek. a vasárnap rendezett avatóünnepségen szombati andrás vb. elnök és végvári józsef vb. elnök-helyettes mondott beszédet./mti/

-. -

bb 13. a békéscsabai gagarin uttörőcsapat zászlóavató ünnepsége

1 vid fm sk vm fm

1965. április 4.

békés megyében vasárnap több mint ötezer uttörőt és kisdobost avattak. a legszebb ünnepségre békéscsabán került sor: a legújabb általános iskola gagarin uttörőcsapata ezen a napon avatta zászlóját. utána megnyitották a helytörténeti kiállítást, amelyen számos dokumentum szemlélteti, hogy békéscsaba munkásnegyedében - az ugynevezett jaminában - hogyan változott meg a gyermekek élete az elmúlt két évtizedben./mti/

-. -

15.07/e

- 15 -

PK

bb. 10. az évforduló délelőtti eseményei a fővárosban - ünne-
pélyes őrségváltás az állami zászlónál

t tf/gg/e sr

1965. április 4.

felszabadulásunk 20. évfordulóját napsütéses tavaszi
időben, változatos programmal ünnepelte a főváros lakossága.
kora reggel több kerületben zenés ébresztővel kezdődött az
eseményesorozat.

délelőtt a nagytétényi művelődési otthonban dokumentációs
kiállítás nyílt a kerület munkásmozgalmi emlékeiből. az attila
filmszínházban ifjúsági dalostalálkozót rendeztek az iskolák
énekkarai. a 19. kerületi ifju gárda művelődési házban és a
vörös csillag traktorgyár művelődési otthonában vidám műsorral
szórakoztatták a környékbeli gyerekeket, akik közül sokan a
szellemi vetélkedőkre is beneveztek. „mire emlékeztek a husz
év történetéből, mit tudtok két évtizedes fejlődésünkről? „ -
ezzel a címmel hirdettek vetélkedőt a pestimrei fiataloknak a
helyi művelődési otthonban.

nemzetközi gyermekkórus találkozó színhelye volt a zeneaka-
démia, ahol a magyar rádió, a katowicei, a belgrádi, a prágai,
a berlini, a bolgár és a szovjet rádió gyermekkórusa adott hang-
versenyt. a műsort - amelynek mintegy hatszáz ifju énekes szerep-
elője volt - az intervizió közvetítette a szovjetunió, bulgária,
az ndk és jugoszlávia tv-nézőinek. az egyes kórusok külön bemu-
tatkozása után nagy tapssal fogadta a közönség a hét kórus együt-
tes fellépését: szokolay-nádas „szálljon a dal„ című szerzemé-
nye hangzott fel hatszáz gyermek ajkáról.

mai írók és zeneszerzők műveinek ősbemutatói szerepeltek
a petőfi irodalmi muzeum jubileumi rendezvényének programjában.
az előadások közreműködött sütő irén, sándor judit, avar ist-
ván, wehner tiber, bende zsolt, szendrey-karper lászló, a ma-
gyar hárfástrió és révész lászló vezetésével a vándor kórus.

x x x

a parlament előtti állami zászlónál már jóval 12 óra előtt
többezren gyűltek össze, hogy tanui lehessenek a zenés őrségvál-
tásnak, amely - a zászló felvonásához hasonlóan - ünnepi külső-
ségek között zajlott le.

pontban 12 órakor harsonák hangjával kezdődött ezuttal el-
ső ízben tartott ünnepi aktus. a váltásról távozó és az érkező
őrség kölcsönös tisztelgése után a két parancsnok jelentése
hangzott el. ezután az új őrség parancsnoka - a régi parancsno-
kának kíséretében - vezette a diszórseget az állami zászlóhoz.
katonaindulók hangjai csendültek fel, miközben az új őrség el-
foglalta helyét a talapzatnál a leváltott őrség pedig diszmenet-
ben vonult el a zászló előtt.

az ünnepélyes őrségváltás után a katonazenekar - a sokezres
érdeklődő előtt - ténzenét adott a kossuth szobor előtti parkban.
/mti/

15.12/e

- 16 -

RK

bb. 14. dalos délelőtt kecskeméten

vid/tné/e cz

1965. április 4.

bács megye legjobb énekkarai találkoztak vasárnap dél-
előtt kecskeméten. a katona józsef színházban megrendezett
nagyszabású dalostalálkozón nyolc falusi és városi kórus
vett részt. fellépett a kalocsai kamarakórus, a száz éves
bajai liszt ferenc kórus, s nagy sikert aratott a solti, a
tiszakécskei és a jánoshalmi együttes is. a megyeszékhely
dalosait a kecskeméti kodály-kórus és a közalkalmazottak
barók béla kórusa képviselte a találkozó. /mti/

...

bb. 15. a kirándulók ezrei a tiszamenti fűzesekben

vid/tné/e cz

1965. április 4.

a duna-tisza közti vidéken - amelynek természeti szépsé-
gét, érdekességét csak most kezdik felfedezni, - vasárnap
rendkívül látogatottak voltak az erdők és a tiszamenti fűze-
sek. több ezren kerestek itt hétvégi felüdülést. személyautók,
kal, motorokkal, kerékpárokkal érkeztek a kirándulók. legtöb-
ben gyönyörködtek a most virágzó tiszamenti fűzesekben. sokan
felkeresték a védetté nyilvánított lakiteleki őserdőt, ahol
nagyon sok évszázados fát tartanak nyilván, s tisztásain most
nyílik az ibolya, a bugaci, a kunadasi és a dunamenti erdők
is sok vendéget fogadtak ezen a napon. /mti/

...

bb. 16. vasárnap is „nyeregben,, ültek a bács megyei trakto-
rosok

vid/tné/e cz

1965. április 4.

vasárnap bács megyében többfelé dolgoztak a szántófölde-
ken és a kertészetekben. a munka nem volt általános, mert a
mezőgazdasági nagyüzemek zömében már befejezték a koratavaszi
növények vetését. a termelőszövetkezetek közül számban ünne-
pelt úgy a tagság, hogy teljesített az április 4-re tett vál-
lalását. a traktorosok többsége azonban vasárnap is majdnem
mindenütt „nyeregben,, volt. több mint ezer erőgép készítette
a kukoricaföldek magágyát, s mintegy száz vetőgép dolgozott a
földeken. a kecskeméti vörös csillag termelőszövetkezetben a
megkezdett százholdas cukorrépa-földön folytatták a vetést az
ünnepnapon, és estig 80 holdon szórták földbe az ipari növény
magját. a házikertek mindenütt élénknek voltak. nyitották, met-
szették a szőlőket, ápolták a veteményeket. /mti/

...

15.45/e

- 17 -

RK

bb. 17. ezer traktor, ötszáz lófogat

vid/tné/e cz

1965. április 4.

békés megye könnyebb talajain már földbekerült a koratavasziak magja. nem ritka az olyan szövetkezet, mint a hazánkban elsőnek alakult sarkadi lenin tsz, ahol már befejezték az időszerű tavaszi munkát. az elmúlt évben április 4 után kezdték békésben a cukorrépa vetését, most pedig erre a nagy napra 23 000 holdon került földre a cukorrépa vetőmag.

a mélyfekvésű talajokon azonban - ahol később láthattak munkához - vasárnap is dolgoztak az emberek. ezernél több traktor, legalább ötszáz lófogat, s több ezer ember szorgoskodott a földeken. vasárnap csaknem tízezer holddal gyarapodott békésben a talajelőkészítés, illetve a tavaszi vetés. /mti/

...

bb. 18. képzőművészeti kiállítás nyílt kiskunfélegyházán

vid/tné/e cz

1965. április 4.

vasárnap kiskunfélegyházán, a kiskun múzeumban jubileumi kiállítást rendezett a helyi képzőművészeti szakkör, működésének 15. évfordulója alkalmából. a múzeum két helyiségében több mint száz festményt, grafikát és kisplasztikát mutattak be a város művészei, a másfél évtized alatt készült legjobb alkotásaikból. a kiállítást bányaferenc, a városi pártbizottság agitációs és propaganda osztályának vezetője nyitotta meg. /mti/

...

bb. 20. öt újabb szélesvásznú filmszínházat avattak bács megyében

vid/tné/e cz

1965. április 4.

vasárnap öt bács megyei községben avattak szélesvásznú filmszínházat. a korszerű falusi művelődési intézményeket fajszon, solton, tasson, miskén és szankon a helyi vezetők adták át ünnepélyesen a lakosságnak. ezekkel együtt már fél-száz szélesvásznú moziban vetítettek filmet április 4-én a megyében. /mti/

...

15.55/e

- 18 -

Kb

bb 19. kirándulók a Bükkben - „megszállták”, a horgászok a nyéki tavakat

vid tné szb -cz

1965. április 4.

a napsütéses, tavaszi időjárás a kirándulók ezreit csábította vasárnap a Bükk hegységbe. miskolcra elsősorban lillafüredet, hollóstatót, jávorkút és bánkút környékét, a garadna völgyét keresték fel a természetkedvelők, de elfoglalták a csanyiki völgyben, a királyasztalnál és máshol létesített szalonna-sütő helyeket is.

a kazincbarcakaiak a festői szépségű tardonai völgyben, míg a sajtó- és szuha völgyében fekvő bányásztelepek lakói a bán patak völgyében töltötték vasárnapjukat.

a tavaszi pompába öltözött bükki erdő szélétől védett napsütéses oldalait szinte „letarolták”, a kirándulók, akik hatalmas csokrokat gyűjtöttek hévirágból, ibolyából, lilaszínű, illatos farkasborostyánból.

a miskolc szomszédságában levő mályi és nyéki tavak környékét valóságos „megszállták”, a horgászok. az istván és a golem tavaknál több mint száz helyen táboroztak le a pecások, s pontyra, továbbá - figyelembevétel a tilalmakat - ugynevezett szeméthalakra lesve.

megérkezett az első turistacsoport is a festői szépségű lillafüredre. a martfői tiszai cipőgyár dolgozóinak egy csoportja látogatott el ide. megtekintették miskolc és a környék nevezetességeit, majd pedig az Európában egyedülálló miskolc-tapolcai barlangfürdőben frissítették fel magukat. benépesültek az új városnegyedben, a selyemréten levő augusztus 20. melegvízű-strandfürdő szabad medencéi is. a csaknem harminc fokos vízben többszázan lubickoltak, s napoztak. /mti/

...

bb 21. művelődési házat avattak nagykarácsonyban

1 vid fm/sk szb fm

1965. április 4.

a fejér megyei nagykarácsony községben a felszabadulás 20. évfordulóján avatták az új művelődési házat és pártklubot. tétly gyula, a fejér megyei tanács vb. elnökhelyettese adta át rendeltetésének a több mint két és félmillió forintos költséggel épült létesítményt. a korszerű művelődési házban mozi- és színházterem, könyvtár és klubhelyiség várja a látogatókat. /mti/

...

16.00/e

- 19 -

Kb

bb 22. alföldi képzőművészek tavaszi tárlata debrecenben

1 vid fm sk vm fm

1965. április 4.

a debreceni déri muzeumban vasárnap megnyitották az alföldi képzőművészek tavaszi tárlatát. dr. béres andrás, a muzeum igazgatója köszöntötte a megnyitó vendégeit, majd pogány ö. gábor, a magyar nemzeti galéria főigazgatója méltatta a kiállítás jelentőségét.

a tárlaton debreceni, illetve hajdu bihar megyei, bács-kiskun megyei és szolnoki művészek 78 alkotása látható./mti/

bb 23. fogadás nyíregyházán kitüntett dolgozók, külföldi vendégek tiszteletére

1 vid fm sk vm fm

1965. április 4.

a szabolcs-szatmár megyei tanács végrehajtó bizottsága - hazánk felszabadulásának 20. évfordulója alkalmából - vasárnap fogadást adott nyíregyházán a párt-, a tanács-, a társadalmi és tömegszervezetek vezetői, az üzemek és intézmények képviselői, kitüntett dolgozók, szocialista brigádvezetők tiszteletére. a fogadáson résztvettek a megyében tartózkodó szovjet, román és csehszlovák vendégek, a komszomol-küldöttség tagjai. a szivélyes, baráti légkörben lezajlott fogadáson fekszi istván, a megyei tanács vb. elnöke mondott pohárköszöntőt./mti/

bb 24. a gyulai várban ünnepélyesen megnyitott a nyolcadik alföldi képzőművészeti kiállítás

vid tné vm

1965. április 4.

a hagyományos alföldi képzőművészeti tavaszi tárlatot vasárnap gyulán, a középkori vár tágas lovagtermében nyitották meg. békés, csongrád, hajdu, bács-kiskun és szolnok megye művészei csaknem száz alkotást mutatnak be a minden korábbinál színvonalasabb kiállításon. az ünnepi megnyitót dr. kertész márton, a békés megyei tanács vb. elnökhelyettese tartotta, aki elismerését fejezte ki az alföldi képzőművészek művészi munkásságáért.

/folyt. köv./
16.10

- 20 -

Mta

/bb 24. a gyulai.....1.folyt./vm

hagyomány már az is békésben, hogy a tavaszi nagy tárlaton munkácsy mihály emlékéremmel tüntetik ki a legjobb alkotás művészt. ez alkalommal a munkácsy emlékéremet simon ferenc szolnoki szobrászművész kapta, aki többek között egy leányportréval szerepel a kiállításon. ezenkívül a budapesti zsűri javaslata alapján mintegy huszezer forint értékű festményt és domborművet vásárol meg a békés megyei tanács.

az alföldi képzőművészek nyolcadik tárlatán különösen sok szép tiszta és körös vidéki tájképet, portrét, s az alföldi parasztság megváltozott életét bemutató alkotást láthatnak az érdeklődők. a művészetpártoló gyula lakosai közül már az első napon ezernél többen keresték fel a várban rendezett kiállítást./mti/

bb 25. vasárnapi munka a balatonkörnyéki szőlőskertekben

vid tné vm

1965. április 4.

veszprém megyében a balatonfelvidéken és a bakonyban kihasználják a mezőgazdasági üzemek a meleg, tavaszi vasárnapot. a bakony hűvös, nedves vidékein, ahol csak utoljára tudják elvégezni a tavaszi munkálatokat, ezen a napon 300 erőgép állt munkába, s vetette a tavaszi árpát, zabot és a pillangósokat.

a balaton-parton a gépektől csendes volt a határ, csupán szőlőskertekben, gyümölcsösökben volt élet.

a tavaszi permetezés mellett a legsürgetőbb tennivaló, a telepítés foglalkoztatta a dolgozók százait. a hegyoldalak kopárosait mandula és őszibarack csemetékkel népesítik be, ezekben a napokban összesen 180 holdon.

a történelmi borvidékeken is folytatták a rekonstrukciót április 4-én, s több mint 50 holddal növelték a nagyüzemi szőlőskertek területét.

a mozgalmas vasárnapi munka azonban különbözött a hétköznapoktól, délután 4 óra körül ugyanis mindenütt befejezték az ünnepi műszakot, s a művelődési házak, vagy a helyi mozik ünnepi előadásaira siettek a termelőszövetkezetek tagjai./mti/

16.15

- 21 -

Mta

bb 26. katonavendégeink látogatása a hadtörténelmi muzeumban és a zrínyi miklós katonai akadémián

k vt gg vm

1965. április 4.

a felszabadulás 20. évfordulója alkalmából hazánkban tartózkodó külföldi párt- és kormányküldöttségek katona tagjai: r. j. malinovszkij marsall, a szovjetunió honvédelmi minisztere, ilie antonescu, nyugalmazott altábornagy, vladimir sztojcsev nyugalmazott vezérezredes, koszta nadj vezérezredes, josef kukol vezérőrnagy, továbbá valentyina tyereskova, a világ első női űrrepülője és férje, andrijan nyikolajev űrhajós alezredes vasárnap délelőttben czinge lajos vezérezredes, honvédelmi miniszter, az mszmp politikai bizottsága póttagjának társaságában - ellátogattak a hadtörténelmi muzeumba, ahol megtekintették a felszabadulás 20. évfordulója tiszteletére rendezett kiállítást.

a látogatáson részt vett pap jános, a minisztertanács elnökhelyettese, valamint néphadseregünk több tábornoka is.

a vendégek ezután a társaságukban levő magyar vezető személyiségekkel - a zrínyi miklós katonai akadémiára mentek, ahol együtt ebédeltek a katonai tanintézetnek a diszszemlén felvonult zászlóaljával./mti/

bb 27. a párt- és kormányküldöttségek vasárnapi programjából

k vt lk vm

1965. április 4.

a felszabadulás 20. évfordulójának ünnepségeire hazánkba érkezett szovjet, román, bolgár, jugoszláv, valamint csehszlovák párt- és kormányküldöttségek tagjai közül többen vasárnap - a fegyveres erők diszszemléje után - a főváros és a duna-kanyar nevezetességével ismerkedtek. mások muzeumokat, kiállításokat, sportrendezvényeket tekintettek meg./mti/

bb 29. zöldellnek a vadgesztenyefák

vid tné vm cz

1965. április 4.

a kellemes, rügyfakasztó, ragyogó napsütéses időjárásban szinte óráról-órára duzzadnak a fák rügyei. vasárnap reggelre kaposvárótt a szélvédett helyeken álló korai kajszifák mind virágba borultak, rózsaszínű „ruháikkal”, díszítik a házak és kertek környékét. ugyan-csak kaposvárótt a rippl-rénai muzeum előtti téren és a kossuth téren kibontották úde, friss leveleiket a vadgesztenyefák. meggyeszte kibontották az aranyözön, s a balatonujhelyi és balatonboglári állami gazdaság gyümölcsösében is több kajszibarackfa kibontotta szirmait./mti/

16.20

- 22 -

bb 28. felszabadulási emlékturák, kirándulók, turisták tizezrei fejér megyében

vid tné szb -cz

1965. április 4.

a vasárnapi verőfényes, ideális kirándulási idő a turisták tizezreit csalogatta ki a szabadba fejér megyében. a természetjárók szervezett felszabadulási emlékturákat rendeztek, a megye legszebb vidékeire, a vértésbe és a pákozdi emlékműhöz, a kirándulók pedig már a kora délelőtti órákban valóságos ellépték a székesfehérvár környéki erdőket. tömött autóbuszok szállították a szabadbavagyókat a megyeszékhely legszebb műemlékéhez, a bory-várhoz, s valóságos „ibolyajáratok”, indultak a környező erdőkbe.

megjelentek az első tavaszi kirándulók a velencei-tó partján is. a székesfehérvárról és budapestről érkező vonatokkal a turisták népes serege érkezett a tó állomásaira.

megélénkült a tó is, ismét benépesültek az eddig csendes nádasok, a rejtett „leshelyek”, a tó „örök szerelmesei”, a horgászok ismét birtokukba vették a horgászladikokat és agárdtól velencéig húzó „horgászparadicsomot”, bőven akadt hal a horogra ezen a vasárnapon.

benépesültek a csónakházak, a vitorlástelepek, és a vikendházak is. a vízisportok kedvelői megkezdték a csónakok és a vitorlások javítgatását, átfestését, a vikendháztulajdonosok pedig nyári lakhelyük kicsinosítását.

a ragyogó napsütést sokan igyekeztek kihasználni, az agárdi mólón számos ingravetkőzött, egyelőre még „óvatos”, napozót lehetett látni./mti/

bb 30. a déli parton is...

vid gg szb -cz

1965. április 4.

kellemes, ragyogó napsütéses idővel köszöntött somogyra április első vasárnapja, s megélénkült a balaton déli partja a hétvégi vikendzők sokaságától. gépkocsikon, motorkerékpárokon és vonatokon már a kora reggeli órákban sokszázan indultak el a nyaralótulajdonosok a nagy téhoz, hogy ott élvezhessék a kellemes tavaszi nap sugarait. benépesültek a sétányok, mólók, s mintegy félezren rándultak át a déli partról az északi oldalra hajóval sídfokról, balatonboglárról és fonyódról, valamint a szántédi nagykomppal.

/folyt.köv./

16.35/- szb

-23-

PK

bb 30. /a déli parton is... 1. folyt./- szb

a nyitvatartó szórakozóhelyeken is élénk volt a forgalom, s mind több campingező keresi fel a déli partot, és sokan látogattak el a balatonszentgyörgyi csillagvárba, a kereki katonavárhoz is. /mti/

bb 31. tavaszi munka vasban és somogyban

vid tné szb -cz

1965. április 4.

a ragyogó napsütéses vasárnapon somogy megye legnagyobb mezőgazdasági üzemében, a lábodi állami gazdaságban mintegy száz erőgép nyomában készítették az ekéfejek és tárcsák a friss magágyat a burgonya és kukorica alá, a növényvédők is folytatták ezen a napon munkájukat, s az ünnepi műszak eredményeként újabb félezer holddal gyarapodott a magágy területe a határban, a kaposvári gépállomás körzetében is több traktor szántott, tárcsázott vasárnap, s dolgoztak a balatonendrői zöldmező és a göllel béke termelőszövetkezetben is, ahol a talaj előkészítés mellett a cukorrépa vetést is folytatták.

vas megyében az idei tavaszon minden eddiginél nagyobb szorgalommal és szervezethez jutott végzik a termelőszövetkezetek a tavaszi munkákat, a jó szervezés és szorgalom mutatkozott meg abban is, hogy már a kora reggeli órákban benépesült a vasi határ, a szombathelyi járásában például erre a napra csupán négy - a nemescsói, a mesztényi, a vasasszonyfai és a nárai - közös gazdaság nem végzett a tavaszi kalászosok vetésével, mert a mélyen fekvő területeiket eddig nem tudták megfelelően a vetésre előkészíteni, vasárnap azonban már ezeken a területeken is teljes erővel dolgoztak, ahol a gépekkel még nem üzemelhettek, ott a fogatokkal vetettek, s többszáz holdon tették földbe a vetőmagot.

a megye többi járásának tsz-tagjai is vetették a cukorrépát s ültették a burgonyát, s több helyen főleg a cell-dömölki és a sárvári járásban hozzáfogtak a kukorica vetésének előkészítéséhez is, megkezdték a talaj fertőtlenítését, a gyomirtó vegyszerek kiszórását. /mti/

16.40

- 24 -

PK

bb 32. ezer dokumentum a „baranya-pécs husz esztendeje”, című kiállításán

1 vid fm sk vm fm

1965. április 4.

a pécsi janus pannonius muzeumban vasárnap „baranya-pécs husz esztendeje”, címmel nagyszabású kiállítás nyílt. palkó sándor, a megyei tanács vb. elnöke megnyitó beszédében ismertette a megye politikai, gazdasági és kulturális életének két évtizedes fejlődését, a felszabadulás óta végbement nagyarányú társadalmi átalakulást, a kiállítás ezer különféle dokumentum szemlélteti az 1945 előtti és utáni időszakot. /mti/

bb 33. április 4-i ünnepek vidéken

ö vid fm/sk szb fm

1965. április 4.

házánk felszabadulásának 20., valamint a városépítés megkezdésének 15. évfordulója alkalmából vasárnap a duna-ujvárosi dolgozók ezrei vonultak az évárosi szovjet hősi emlékműhöz, a felszabadulás évében született fiatalok és a város dolgozóinak nevében martikán margit, 20 éves technikus mondott ünnepi beszédet, majd megkoszorúzták az emlékművet. - délután a bartók béla művelődési házban a fiatalok szellemi vetélkedőn adtak számot a felszabadulás eseményeiről és a város történetével kapcsolatos ismereteikről.

győrött 20 ágyulövés jelezte a szovjet hősi emlékműnél rendezett ünnepség kezdetét, sokezer győri lakos hallgatta meg bittmann ernőnek, a városi pártbizottság első titkárának emlékbeszédét, amelynek elhangzása után a párt, a tanácsok, az üzemek és intézmények képviselői, továbbá a felszabadulási ünnepekre győr megyébe érkezett csehszlovák küldöttség tagjai a kegyelet virágait helyezték el az emlékmű talapzatán, koszorúzási ünnepséget rendeztek győr határában, a román hősök temetőjében, valamint a soproni és a mosonmagyaróvári szovjet hősi emlékműveknél is.

több mint tízezer dolgozó vett részt a zalaegerszegi nagygyűlésen, amelyen lakatos béla vezérőrnagy, honvédelmi miniszterhelyettes ünnepi beszédében méltatta a felszabadulás történelmi jelentőségét. - a zalai falvakban ünnepi tanácsuléseken emlékeztek meg az évfordulóról és számos községben kiállítás nyílt az elmúlt két évtizedben elért eredményekről, a falusi lakosság megváltozott életéről.

/folyt.köv./

18.05

-25-

PK

bb 33. /április 4-1... 1. folyt./- szb

Csongrád megye városaiban és falvaiban is Ünnepségek sorozatával köszöntötték szabadságunk 20. születésnapját. a zászló- és virágdiszbe öltözött szegeden a párt, a tanács, a tömegszervezetek, az üzemek, a az intézmények küldöttségei ünnepélyesen megkoszorúzták a széchenyi-téri szovjet hősi emlékműveket. - román, magyar és szerb nyelvű feliratok köszöntötték április 4-ét, a megye legelsőknek felszabadult községében, a három nemzetiség-lakta magyarországon.

Salgótarjánban a gyárak és üzemek munkásai valóságos zászlóerdőt telepítettek a gyárépületek köré, vasárnap a reggeli műszakra érkezőket virágcsokrokkal, zászlócskákkal köszöntötték a folyamatosan termelő munkahelyeken. a salgótarjániakon kívül zeneszóval ébresztették kisterenyé, mátranovák, nagybátony, salgóbánya és más bányatelepülések lakosságát is. megyeszerte koszorúzási ünnepeket rendeztek a szovjet hősi emlékműveknél. a megyében érkezett szovjet vendégeket a sziráki állami gazdaság dolgozói, a csehszlovák küldöttséget pedig a mátranovákai bányászok látták vendégül.

Veszprém főterén a felszabadulás évfordulója tiszteletére rendezett ünnepeken dr. bakos istván, a megyei pártbizottság első titkára mondott beszédet, majd a megye és a város vezetői, a dolgozók képviselői megkoszorúzták a szovjet hősök emlékművét. - megyeszerte - csaknem minden városban és nagyobb településen - helytörténeti és képzőművészeti kiállítások nyíltak április 4-én. számos termelőség-területi községben a nagyüzemi gazdálkodást szemléltető dokumentumokból rendeztek bemutatót. szentkirályszabadja községben felavatták radnóti miklós emléktábláját.

a heves megyei fiatalok nagyszabású ünnepeken emlékeztek meg az évfordulóról. április 4-én este hálaitűz gyújtottak a kékestetőn, ahol ágyutűzés és tűzijáték köszöntötte szabadságunk 20. születésnapját. a megye kisz-szervezetei „csillag-stafétát”, indítottak a mátra legmagasabb csúcsára, a staféta résztvevőit ünnepélyesen fogadták a kékestetőn gyülekezett fiatalok, majd a felszalagozott stafétabotokat átadták a komszomol küldöttségének. az ünnepeken résztvett a szovjet-magyar baráti társaság hazánkban tartózkodó delegációja is.

a borsod megyei és a miskolci városi párt- és tanácsi szervek, a fegyveres testületek, valamint a tömegszervezetek képviselői vasárnap megkoszorúzták miskolcon a hősök-terén álló szovjet hősi emlékművet. hasonló megemlékezés volt a magyaszói román hősi emlékműnél is. a mezőkövesdi koszorúzási ünnepekre matyó népviseletben vonultak fel a kisz-fiatalok. - vízsoly községben vasárnap adták át rendeltetésének a községfejlesztési alaptól és a lakosság társadalmi munkájával létrehozott, mintegy 300 személyes művelődési otthon. ugyanitt kiállítás is nyílt a borsodi képzőművészek rézkarcából. - tancsalon is új létesítményt avattak: a több mint ezer kötetes, szabadpolcos rendezendő könyvtár új épületét vitték birtokukba a falu lakosai.

/folyt. köv./

bb.33. / április 4- 1.../2 folyt/gz

a bács- kiskun megyében vasárnap a szovjet hősi emlékművek megkoszorúzásával folytatódott a jubileumi ünnepek. a kecskeméti főterén levő emlékműnél reggel 9 órakor fogadták a megyei hálafestéte résztvevőit. a sokszáz színes szalaggal ékesített, díszesen faragott kopjafát borsos györgy, a megyei kisz- bizottság első titkára nyújtotta át az ünnepeken megjelent szovjet komszomolistáknak. az ezt követő koszorúzás után ritka élményben volt részük az ünneplő kecskemétieknek: a fővárosi díszszemlén résztvett repülőegységek műrepülési produkciókkal üdvözölték az alföldi város lakosságát.

nyiregyházán - hazánk felszabadulásának 20. évfordulóján-, megkoszorúzták a szovjet és a román hősök emlékműveit. a megyei és a városi pártbizottság képviselőiben orosz ferenc, a megyei pártbizottság első titkára, gombás sándor és kállai sándor, a megyei pártbizottság titkárai, valamint murczkó károly, a városi pártbizottság titkára koszorúzott. a kegyelet virágait helyezték el az emlékművek talapzatán a megyében tartózkodó szovjet, román és csehszlovák küldöttségek is. - a város északi temetőjében külön megkoszorúztak egy sirt, amelyben nyikolaj jakoljevics, 11 éves pionir nyugszik. nyikolaj, az ezred dobosa a nyiregyházáért vívott felszabadító harcokban vesztette életét. a tanárképző főiskola gyakorló iskolájának uttörői kegyeletos ünnepeken emlékeztek meg az ifjú hősről.

békés megye városai és falvai zászlódiszbe öltöztek vasárnapra. a lakosságot reggel zenés ébresztő köszöntötte. nagyszabású koszorúzási ünnepekre került sor békéscsabán, - amelyen részt vett a megyében tartózkodó szovjet és román delegáció is, - továbbá a gyulai szovjet hősi temetőben és az orosházi román hősi temetőben. a megyeszékhely szabadtéri színpadán a híres balassi táncgyűttes adott műsort a külföldi vendégek tiszteletére. - ugyancsak vasárnap mintegy száz kiállítás nyílt a körös vidéken. a hazánkban elsőnek felszabadult battonya községben megnyílt kiállítás azt szemlélteti, milyen gazdag eredményeket hozott a magyar, román és délszláv lakosság barátsága, együttműködése. a „négy nemzet falujában”, eleken, ahol kilenc- ésfélezer holdon egyetlen termelőszövetkezetben gazdálkodik a magyar, a román, a német és a szlovák nemzetiségi együttes történetéről nyílt kiállítás.

/folyt. köv./

18.20

- 27 -

bb:34. fogadás az országházban hazánk felszabadulásának
20. évfordulóján

t bc/ms/lk/ gz bs

1965. április 4.

a magyar népköztársaság elnöki tanácsa hazánk felszabadulásának 20. évfordulója alkalmából vasárnap este fogadást adott az országházban.

részt vett a fogadáson dobi istván, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke, kádár jános, az mszmp központi bizottságának első titkára, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke, apró antal, biszku béla, fehér lajos, focsk jeno, gáspár sándor, kállai gyula, komócsin zoltán, dr. münnich ferenc, nemes dezső, rónai sándor, somogyi miklós, szirmai istván, az mszmp politikai bizottságának tagjai, s a politikai bizottság póttagjai, a központi bizottság titkárai, az mszmp központi bizottságának, az elnöki tanácsnak és a kormánynak számos tagja, a politikai, a gazdasági és a kulturális élet sok más vezető személyisége.

jelen voltak a fogadáson a.i. mikojan, a szovjetunió kommunista pártja központi bizottsága elnökségének tagja, a szovjetunió legfelsőbb tanácsa elnökségének elnöke vezetésével a szovjet emil bodnaras, a román munkáspárt politikai bizottságának tagja, miniszterelnök-helyettes vezetésével a román, zsviko zsvikov, a bolgár kommunista párt politikai bizottságának tagja, a minisztertanács első elnökhelyettese vezetésével a bolgár alekszandar rankovics, a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság alelnöke, a jugoszláv kommunista szövetsége központi bizottsága végrehajtó bizottságának tagja, s a központi bizottság titkára vezetésével a jugoszláv, otakar simunek, csehszlovákia kommunista pártja központi bizottsága elnökségének tagja, miniszterelnökhelyettes vezetésével a csehszlovák párt - és kormányküldöttség tagjai.

részt vett a fogadáson a budapesti diplomáciai képviseltek számos vezetője és tagja. ott voltak az mszbt által a felszabadulási ünnepekre meghívott szovjet vendégek képviselői, továbbá a hazánkba látogató bolgár katonák képviselői is.

a rendkívül szívélyes, baráti fogadáson dobi istván, az elnöki tanács elnöke pohárköszöntőt mondott ./mti/

20.55/- szb

-30-

bb 35. kádár jános fogadta a.i.mikojant

t zs tné vm

1965. április 4.

kádár jános, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke vasárnap fogadta a.i.mikojant a szovjetunió kommunista pártja központi bizottsága elnökségének tagját, a szovjetunió legfelsőbb tanácsa elnökségének elnökét, a szovjet párt és kormányküldöttség vezetőjét. kádár jános és a.i.mikojan eszmecsereét folytatott a két felet kölcsönösen érdeklő kérdésekről.

a szívélyes, baráti találkozáson jelen volt biszku béla, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára és erdélyi károly külügyminiszterhelyettes, továbbá n.p.firjubin, a szovjetunió kommunista pártja központi bizottságának póttagja, külügyminiszterhelyettes és g.a.gyenyiszov, az szkp kb tagja, a szovjetunió budapesti nagykövete./mti/

..

bb 36. vidám bálók, diszkivilágítás

t tf tné vm sr

1965. április 4.

a felszabadulási évforduló délutánjának színes eseménye volt a hatodik kerületi népi zenekarok ünnepi hangversenye a csengery utcai közlekedési klubban. a több mint 20 tagu - egyesített - zenekar élén három jeles primás váltotta egymást minden szám után - így nem csoda, hogy a közönség végig nagy tetszéssel fogadta a műsort. magyar nótákat, népdalokat és ismert-kövésbbé ismert cigánynótákat hallhattak a szép számban megjelent érdeklődők.

este sokhelyütt vidám bálókön szórakoztak az ünneplő budapestiek. a rákoskereszturi kossuth és dózsa tsz-ben az építők vadrózsák nevű együttesének tánczenekara gondoskodott a jókedvről, táncmulatság volt a tizenkilencedik kerületi ifju gárda művelődési házban és a vörös csillag traktorgyár művelődési otthonában is.

budapest esti diszkivilágításában ezuttal is sokan gyönyörködtek./mti/

..

21.05./- gz

- 31 -

bb 37. a „márta,, debreceni bemutatója

1 vid fm sk vm fm

1965. április 4.

a debreceni csokonai színház vasárnap este bemutatta müller péter fiatal magyar író „márta,, című drámáját. a darabot ruszt józsef rendezte, a címszerepet gurnik ilona alakította./mti/

- . -

v é g e

21.07/gz

- 32 -

KA

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1965. április 5.

bb 1. szovjet dokumentációk alapján készült az első 150 megawattos turbogenerátor

i sl sk vm vg

1965. április 5.

a ganz villamossági művekben megkezdtek az eddigi legnagyobb teljesítményű - 150 megawattos - turbogenerátor gyártását a dunamenti hőerőmű részére. ebben a legújabb erőműünkben összesen 600 megawatt teljesítményű áramfejlesztőgépeket helyeznek üzembe, három 150 megawattost és három 50 megawattost. az 50 megawattos generátorok és turbinák gyártásának hazánkban is hagyományai vannak, ezek előállítása nem okoz nagyobb gondot a magyar iparnak, 150 megawattos gép azonban most készül először, mégpedig a leningrádi elektroszilagyár dokumentációi alapján. a biztonság kedvéért egy teljes 150 megawattos gépegységet is vásároltunk a szovjetuniótól, generátorral, turbinával és kazánal. a gépek megérkeztek és folyamatosan felszerelik őket.

a dunamenti hőerőmű három 150 megawattos generátorából tehát csak kettőt kell elkészítenie a ganz villamossági műveknek, egyet az év első felében, a másikat jövőre. a gyártásnál a legkorszerűbb víz- és hidrogénhűtéses eljárást alkalmazzák, amely a hagyományos léghűtésnél sokkal hatásosabb. a nagyméretű gép szerelésére üzembe helyezték a gyár óriáscsarnokát, a nehéz géprészek emelésére pedig két 100 tonna teherbírású darut szereltek fel. az álló rész testét 120 ezer, szilíciummal ötvözött vaslemezről építik, s minden egyes lemezt külön szigetelni kell. ennek a nagy munkának a befejezését április 10-re tervezték, a dolgozók azonban a felszabadulás évfordulójának tiszteletére, április 3-ra elkészítették a lemeztestet.

a dunamenti hőerőmű turbogenerátorai tehát tervszerűen, sőt annál jobb ütemben készülnek. a hozzájuk való turbinák gyártására azonban még nem tud vállalkozni a magyar ipar. a láng gépgyárban egyelőre legfeljebb 100 megawattos turbinát tudnak előállítani. ezért a szovjetunió a teljesen felszerelt 150 megawattos gépegységen kívül a két további 150 megawattos turbogenerátorhoz a turbinákat is elkészíti számunkra és azokat a megfelelő időpontban a dunamenti hőerőműbe szállítja./mti/

- . -

-1-

KA